

НАЧАЛОТО НА ГОДИШНОТО ХАЙДУШКО ВРЕМЕ

Следващият важен момент, свързан със „ставането“ на хайдушката дружина, е неговото точно определяне в годишното календарно време. Посочени бяха начините за обозначаването му в синхрон с природния обновителен цикъл.

Към времевите параметри в хайдушкия фолклор отново ще се върна по нататък. Тук искам само да акцентувам на времевия момент на „ставането“ на хайдушката дружина, което означава и началото на хайдушкия цикъл. Ако се приеме с известни уговорки, че изборът на войвода и „даването“ на клетва, като част от системата за изграждане на хайдушката дружина, наподобяват действия с ритуален характер, то и времето, в което се извършват би следвало да притежава подобни характеристики. В хайдушкия фолклор календарното време се осмисля чрез параметрите на обредното време във фолклорната култура и то най - вече, когато се извършват действията по „ставането“ и разпущането на хайдушката дружина. Или казано иначе, „ритуалното“ време на хайдушкия цикъл се реализира в контекста на календарно - обредното време.

Освен чрез белезите на природното пролетно обновление началото на този цикъл се обозначава и чрез конкретни моменти, имащи много важно място в празнично - обредната система. „Рано по Благовец“ е един от тези моменти. Тогава войводата зове хайдутите да се събират под байрака. И във фолклорен и християнски план Благовец /Благовещение/ е със съществено място в обредния комплекс на периода на Великите пости.

Според християнската митология на този ден Св. Архангел Гаврил съобщава на Дева Мария благата вест, че тя е удостоена да зачене от Св. Дух и да роди Спасителя на света.³⁴ На Благовец се извърш-